

Karolina Nygren
Utvecklingsledare
08 124 57 236
Karolina.Nygren@ekero.se

Socialnämnden - Verksamhetsberättelse 2018

Dnr SN18/129-000SN18/129-000

1. Året i korthet

Årets resultat

Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter vad gäller äldreomsorg, insatser till personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Inom ramen för kommunens flyktingmottagande har nämnden ansvaret för bosättning av nyanlända invandrare med uppehållstillstånd, för asylsökande ensamkommande barn samt ensamkommande barn med uppehållstillstånd.

Socialnämndens driftbudget 2018 var 531,9 mkr (netto). Nämnden redovisar för 2018 ett negativt resultat om 5,6 mkr varav 1,2 mkr avser riktade satsningar 2017-18 där nämnden enligt direktiven får gå med motsvarande underskott.

Det ekonomiska resultatet för året beror framförallt på högre volymutfall för framförallt hemtjänst, särskilt boende, externa insatser för vuxna missbruk/socialpsykiatri samt personlig assistans. Socialkontoret har även haft högre personalkostnader än budgeterat framförallt relaterat till ett högre ärendeflöde. Högre kostnader relaterade till volymavvikelse inom dessa områden balanseras av högre statsbidragsintäkter än kostnader för flyktingmottagandet.

Måluppfyllelse

Socialnämnden har fastställt fem mål för perioden 2016-18. Måluppfyllelsen bedöms vid utgången av 2018 för fyra av målen i en fyrgradig skala till nivå 1 – ”Uppnått” medan den för ett av målen bedöms till nivå 2 – ”Inte helt uppnått, är på väg”.

Prioriteringar och satsningar

Utgående från budget, mål och verksamhetsplan har några av Socialnämndens mest prioriterade områden under året varit;

- Fortsatt utveckling av tidiga insatser i öppenvård för barn, ungdomar och deras familjer samt för vuxna i behov av stöd och behandling.
- Utveckling av arbetssätt och insatser för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar där målsättningen är ökad självständighet och livskvalitet.
- Fortsatt utbyggnad av särskilt boende för äldre samt medverkan i planeringen av andra boendeformer för äldre i kommunen.
- Fortsatt utveckling av interna processer och av tjänster till medborgare med stöd av digitalisering och välfärdsteknik.
- Mottagande av såväl nyanlända invandrare samt ensamkommande barn och medverkan i kommunens integrationsarbete.

Socialnämnden har under 2017-18 tagit del av de av Kommunfullmäktige beslutade medlen för riktade satsningar (totalt 2.040 tkr) med avseende på utveckling av det förebyggande arbetet kring ungdomar, välfärdsteknik för äldre och samordnat stöd till personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Flyktingmottagande och integration

Ekerö kommun har även för 2018 uppfyllt sitt åtagande enligt bosättningslagen där sammantaget 114 nyanlända personer tagits emot. Utöver dessa har under året tre familjer (totalt 17 personer) mottagits som familjeåterföreningar till ensamkommande barn. Efter årets mottagande var totalt 315 personer inskrivna inom den sk etableringen.

Fyra ensamkommande barn anvisades under året till kommunen. Vid årets början omfattades totalt 63 ensamkommande barn av socialtjänstens ansvar medan antalet vid årets slut hade minskat till 48.

Resultat av årets internkontroll

Årets internkontroll visar i stora delar på att fastställda processer och rutiner följts. Vissa avvikelser noteras vad gäller uppföljning av placeringar av barn och unga, genomförande av utredningar inom lagstadgad tid, signering av läkemedel vid

särskilt boende samt vad gäller förekomst av handlingsplaner i ärenden rörande ekonomiskt bistånd. Fortsatt uppföljning av dessa processer kommer att ske under 2019.

2. Verksamhetsuppföljning

Prioriterade uppdrag och väsentliga händelser under året

Ärendeinflödet till socialkontorets barn- och ungdomsenhet har under året fortsatt varit hög och ett stort antal barn och ungdomar har beviljats insatser. Inriktningen att i första hand tillhandahålla insatser i öppenvård kvarstår men trots ett intensivt hemmabaserat arbete har antalet barn som behövt placeras utanför hemmet ökat. Bland annat noteras en ökning av barn, unga med psykisk ohälsa vilka sökt socialtjänsten då stöd från landstingets barn- och ungdomspsykiatri inte kunnat erbjudas.

För att stärka stödet kring ungdomars psykiska hälsa utökades kuratorsresurserna vid ungdomsmottagningen med finansiering av tillfälliga statsbidrag. Resursförstärkningen medförde att väntetiden till mottagningen kunde förkortats och tillgängligheten till kuratorstjänster stärkas. Utöver samtalsstöd har bl a drop in för killar, kollegial handledning med andra mottagningar kring ensamkommande barn/unga, gruppverksamhet, uppsökande arbete för nyanlända och kompetensutveckling kring psykisk hälsa kunnat erbjudas. Då satsningen föll väl ut permanentas resursförstärkningen fr o m 2019.

Genom en utökning av antalet fältassistenter har det uppsökande arbetet på fältet kunnat omfatta flera kvällar i veckan samt fler besök och utbildningsinsatser kunnat genomföras på högstadieskolorna.

Under året har öppenvården Omtankens verksamhet vidareutvecklats. Öppenvården erbjuder bl a råd och stöd, inte är biståndsbedömt, till personer som av olika skäl behöver stöttning i sin vardag. Verksamheten tillhandahåller även flera behandlingsmetoder såsom t ex motiverande samtal och KBT-samtal, behandlingsprogram för spelberoende samt anhörigsamtal.

Utifrån ny lagstiftning där socialtjänsten fått ett utökat ansvar för spelmissbruk har metoder och rutiner utvecklats och insatser kan nu erbjudas medborgare.

Integrationsarbetet bl a via integrationsprogrammet "Självständighet 365" har fortgått. Inom området även också en utvecklad samverkan med civilsamhället bland annat kring att skapa sociala nätverk och mötesplatser för nyanlända och redan etablerade kommuninvånare.

Planering för ett nytt vård- och omsorgsboende vid Träkvista torg påbörjades. Socialnämnden fastställde ett ramprogram för vård- och omsorgsboende vilket är en kravspecifikation vid planering och projektering av denna boendeform.

Arbetsmiljöverket bedömde vid inspektion på Ekgården att ett stort antal lägenheter inte uppfyller arbetsmiljökraven. De åtgärder som krävs för att säkerställa kraven är så ingripande att evakueringsåtgärder kommer att behövas under kommande år. En plan för detta är upprättad.

I syfte att utveckla socialtjänstens arbetssätt och insatser har det treåriga projektet ”Samordnat stöd för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar” fortgått. Projektet syftar till att öka den enskildes upplevelse av självständighet och livskvalitet. En metod har utarbetats och som visat på goda resultat där bl a brukarna i hög utsträckning upplever att deras totala livssituation förbättrats under projekttiden samt att det nya arbetssättet medfört bättre stöd och delaktighet. Projektet ska utvärderas 2019 inför beslut om implementering.

Socialnämnden beslutade i december att inte ta över den verksamhet enligt LSS som föreningen Lugnet bedriver samt att insatserna för de personer som idag finns i Lugnets verksamhet ska tillförsäkras hos annan utförare.

I samarbete med Kultur- och fritidsförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen har aktiviteter genomförts för att utveckla en modell för samverkan med civilsamhället. Utvecklingsarbetet utgår från inriktningen i utredningen ”Öar i samverkan”.

Under hösten presenterades resultaten från Socialstyrelsens brukarundersökning avseende hemtjänst och särskilt boende. Undersökningen för hemtjänst visar fortsatt på ett gott resultat där 94 % av de svarande är sammantaget mycket nöjda eller nöjda med den hemtjänst som utförs. I riket är resultatet 88 % och i Stockholms län 84 %. I Ekerö anser 80 % av de svarande att de sammantaget är mycket nöjda eller nöjda med sitt boende.

Den kvalitetsuppföljning av hälso- och sjukvården i särskilt boende som genomfördes under året visade att boendena i stort uppfyller kraven på en god hälso- och sjukvård.

Socialkontoret har under året genomfört en omorganisation i syfte att bl a skapa förutsättningar för en resurseffektiv, modern socialtjänst med förutsättningar att hantera ett växande uppdrag i en kommun i tillväxt.

Under oktober genomfördes SKL:s brukarundersökning riktad till samtliga brukare/klienter som besökte socialkontorets myndighetsutövande del.

Sammanställningen av undersökningen visar på ett överlag positivt resultat, 75 % av de svarande upplever att socialkontoret har en hög tillgänglighet, 92% upplever en hög servicegrad och 95 % ett professionellt bemötande.

Socialnämnden beviljades under hösten statsbidrag för området digitalisering och välfärdsteknik. Medlen användes bl a för arbetet med att ta fram en digitaliseringsstrategi för socialtjänsten. Detta arbete har fortgått under året och involverat både medarbetare vid socialkontoret och från utförare.

Ett av årets prioriteringsområden har varit förberedelser inför införandet av ny dataskyddsförordning (GDPR) bl a med utbildning av personal samt inventering och genomgång av processer, register och information till berörda.

Flyktningmottagande och integration

Nyanlända

Ekerö hade 2018 uppdraget att ta emot 116 personer för bosättning av nyanlända. Antalet mottagna vid årsskiftet 2018/19 var 80 av de 116 personer (30 vuxna och 50 barn i 22 hushåll). Ytterligare 34 personer aviserades av Migrationsverket innan årsskiftet men hann aldrig anvisas till kommunen innan årets slut (utan kommer till kommunen under 2019). Kvarvarande 2 personer upp till anvisningstalet 116 har Migrationsverket meddelat att kommunen inte ska ta emot. I och med detta har Ekerö för 2018 uppfyllt sitt åtagande enligt bosättningslagen. Därutöver har kommunen tagit emot tre familjer (totalt 17 personer) som familjeåterföreningar till ensamkommande barn. Vid årets slut var sammanlagt 315 personer (131 vuxna och 184 barn) inskrivna vid socialkontorets integrationsenhet (92 hushåll).

25 nyanlända personer var under året aktuella för arbetsmarknadsinsatser inom ramen för "Självständighet 365" via Arbetsförmedlingen och CVA (Centrum för vuxenutbildning och arbete) i form av extra tjänst. Insatsen har varit betydelsefull då den inte bara medfört en ökad möjlighet till självförsörjning utan även stärkt nyanlända i möjligheten att lära sig svenska och stärkt deras kontaktskapande på arbetsmarknaden.

En integrationsstödjare tillsattes på försök från 1 april med uppdraget att ge nyanlända praktiskt stöd i bostaden, hjälp i kontakten med samhällets olika funktioner mm. Bakgrunden är att en större andel av de som anvisas har en psykisk ohälsa som hindrar en framgångsrik integrationsprocess. Sedan april har fyra hushåll varit beviljade insatsen på löpande basis. Behovet förväntas öka i takt med att kommunen tar emot fler kvotflyktingar då denna målgrupp i regel har större stödbehov.

Ensamkommande barn

Vid årets början fanns 63 ensamkommande barn inskrivna vid socialkontoret. Vid årets slut hade antalet minskat till 48. Orsaken till minskningen är utskrivning p g a åldersuppskrivning eller slutgiltigt beslut på asylansökan. Under året anvisades fyra nya ensamkommande barn till kommunen.

I juli 2018 tecknades en överenskommelse mellan Ekerö och Sorsele kommun om att de ensamkommande barn som anvisas av Migrationsverket till Ekerö överflyttas till Sorsele kommun. 2 ensamkommande barn överfördes till Sorsele i enlighet med överenskommelsen.

I april stängdes det kommunala HVB-boendet Bergsvillan på Sundsgården. Vid årets slut stängdes även HVB Stenhamra, som var det sista kvarvarande HVB-boendet i kommunal regi och de sista fyra ungdomarna flyttade till träningslägenhet i kommunen. Under sensommaren och hösten utökades antalet platser i träningslägenhet för ensamkommande till 23 platser.

Övrigt

Under året har Socialnämnden tecknat samverkansavtal med Ekerö pastorat kring en vänfamiljs- och bosättningskoordinator med uppdraget att sammanföra nyanlända med andra Ekeröbor samt att bistå med skänkta möbler och annan utrustning.

En överenskommelse tecknades också med Föreningen Välkommen till Mälaröarna rörande ensamkommande asylsökande ungdomar som fyllt 18 år i syfte att möjliggöra kvarboende i kommunen under skoltiden.

Internkontroll

Internkontroll har genomförts utgående från Socialnämndens internkontrollplan för 2018. Uppföljningen visade att de fastställda processerna och rutinerna till största del efterlevs. I några av processerna finns dock vissa avvikelser;

- *Barn och unga – Uppföljning av placeringar* där 4 av sammanlagt 80 placeringar inte har följts upp inom den tidsram som lagstiftningen föreskriver. Orsaker bakom avvikelserna har varit svårigheter att boka besök med ungdom samt hög arbetsbelastning i kombination med nyanställningar och handläggartyten.
- *Barn och unga – Genomförda utredningar inom lagstadgad tid* där 4 av sammanlagt 192 kontrollerade utredningar inte slutfördes inom den tid som

lagen föreskriver. Orsaker bakom avvikelserna har varit hög arbetsbelastning med bl a flera omedelbara omhändertaganden under sommaren.

- *Läkemedelsgranskning SÄBO* där det fortsatt förekommer avvikelser i signeringen av läkemedelslistor, framförallt på Kullen. En åtgärdsplan har inkommit från Kullen, vilken kommer att följas upp kontinuerligt av medicinskt ansvarig sjuksköterska.
- *Ekonomiskt bistånd* där andelen upprättade handlingsplaner i ärenden som pågått 6 månader eller längre är 45,5%. Orsaker till avvikelsen är bl a att personer som haft insatsen under längre tid i mindre utsträckning bedöms vara nära självförsörjning och vara i behov av handlingsplan samt att upprättad rutin fokuserar på nytillkomna ärenden och därför inte fångar upp ärenden som pågått under en längre period.

Fortsatt uppföljning av de kontrollområden i vilka avvikelser noteras kommer att ske under 2019.

En utmaning under året har varit att kartlägga och anpassa hanteringen av personuppgifter på socialkontoret efter den nya dataskyddsförordningen (GDPR). Internkontrollen visar på att den grundläggande strukturen finns på plats, att register är anmälda och att de följer förordningen.

3. Måluppfyllelse

Socialnämndens verksamhetsmål 2016-18

Socialnämndens verksamhetsmål för planeringsperioden utgår från Kommunfullmäktiges mål för Ekerö kommun. Varje mål är formulerat med viljeinriktning, mål och indikatorer.

Måluppfyllelsen bedöms för fyra av målen till nivå 1 – ”Uppnått” medan den för ett mål bedöms till nivå 2 – ”Inte helt uppnått, är på väg”.

			1	2	3	4
1. Medborgare i kontakt med socialtjänsten upplever ett professionellt bemötande, en hög servicenivå och god tillgänglighet.	↑	●	✓			
2. Socialtjänsten stärker den enskildes förutsättningar att ansvara för den egna livssituationen och möjligheten att tillvarata sina egna resurser.	↑	●	✓			
3. Socialtjänsten erbjuder valfrihet för de som behöver stöd.	↑	●	✓			
4. Metoder och verksamheter utvecklas för att höja socialtjänstens kvalitet för medborgarna.	↑	●		✓		
5. Socialtjänsten möter medborgarnas behov genom samordnade och resurseffektiva insatser i samverkan med andra.	↑	●	✓			
Förklaring till symbol och bedömningsvärden för måluppfyllelse samt symbol för bedömning tendens/utveckling						
Definition bedömning	Värde	Symbol	Bedömning tendens			
Uppnått	1	●	Uppåt; positiv förändring			
Inte helt uppnått, är på väg	2	●	Stagnerad; oförändrad/inbromsad positiv förändring.			
Ej uppnått, men påbörjat	3	●	Nedåt; negativ förändring el risk negativ			
Ej uppnått, ej startat	4	●				

Till grund för bedömningen av måluppfyllelse ligger det utvecklings- och förbättringsarbete som skett och som även fortgår i syfte att förbättra kvaliteten i myndighetsutövningen och i tjänsterna. Ett stort antal aktiviteter pågår fortsatt i enlighet med mål och verksamhetsplan. Nedan redovisas endast ett urval av dessa per målområde.

Mål 1) Tillgänglighet och service

Medborgare i kontakt med socialtjänsten upplever ett professionellt bemötande, en hög servicenivå och god tillgänglighet.

Händelser och aktiviteter i riktning mot målet;

- SKL:s brukarundersökning som genomfördes vid socialkontoret under hösten visar på ett mer positivt resultat än senaste undersökningstillfället 2016. Över 90 % av de svarande upplever en hög servicegrad och ett professionellt bemötande vid kontakt med myndighetskontoret.
- Arbete med att färdigställa socialtjänstens digitaliseringsstrategi med tillhörande handlings- och aktivitetsplan pågår. En aktivitetsplan för 2019 finns.

- Utveckling av Solrosens verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning i syfte att öka tillgängligheten till strukturerad sysselsättning för målgruppen på hemmaplan.

Bedömning av måluppfyllelse;

Bedömningen för målet är 1 – ”Uppnått”. Tjänster och insatser generellt bedöms ha en god tillgänglighet och service. De förflyttningar som gjorts under planeringsperioden innebär faktiska förbättringar. Särskilt under området digitalisering kommer utvecklingen bidra till högre grad av tillgänglighet och service under kommande år.

Mål 2) Självständighet

Socialtjänsten stärker den enskildes förutsättningar att ansvara för den egna livssituationen och möjligheten att tillvarata sina egna resurser.

Händelser och aktiviteter i riktning mot målet;

- Utveckling av arbetssätt och insatser riktade till personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar genom projektet ”Samordnat stöd för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning” som pågår fram till augusti 2019.
- Utveckling av biståndsbedömd insats i form av socialt integrationsstöd för nyanlända. Satsningen skapar förutsättningar för personer att kunna delta i kommunens modell för etablering, ”Självständighet 365”.
- Planering för framtida boendeformer bl a för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar och för äldre.
- Under året stängdes de kommunala HVB-boendena eftersom färre ensamkommande ungdomar anvisats till Ekerö. Antalet platser i träningslägenhet har utökats för kvarvarande ungdomar.

Bedömning av måluppfyllelse;

Bedömningen för målet är 1 – ”Uppnått”. Att skapa en större självständighet är ett ständigt fokusområde inom samtliga av socialtjänstens insatser. Fortsatt utveckling i denna riktning pågår inom ett flertal områden också i samverkan med andra aktörer. Förutsättningar för att lyckas är bl a tillgång till bostäder samt stärkt samverkan för möjligheter till arbete, sysselsättning och studier.

Mål 3) Valfrihet

Socialtjänsten erbjuder valfrihet för de som behöver stöd.

Händelser och aktiviteter i riktning mot målet;

- Valfriheten har ökat avseende kosten på särskilt boende då två valbara rätter erbjuds vid måltiderna.
- Inom hemtjänsten privata utförare ca 70 % av beställda timmar, vilket är en ökning jämfört med 2017 (60 %).
- Under året har två nya utförare tillkommit inom tjänsten familjerådgivning.

Bedömning av måluppfyllelse;

Bedömningen för målet är 1 – ”Uppnått”. Ekerö kommuns medborgares möjligheter till valfrihet inom socialtjänstens insatser har sedan införandet utvecklats till en självklar del av Socialnämndens verksamhet i de tjänster där det är aktuellt. Fokus för fortsatt utveckling är för närvarande informationssatsningar och utvecklad valfrihet vad avser måltider inom hemtjänst. Socialnämnden har även initierat en utredning för att se över möjligheter för ytterligare införande av valfrihetssystem enligt LOV.

Mål 4) Utveckling och uppföljning

Metoder och verksamheter utvecklas för att höja socialtjänstens kvalitet för medborgarna.

Händelser och aktiviteter i riktning mot målet;

- Utveckling av insatsutbudet för öppenvård som vänder sig till vuxna personer med riskbruk, missbruk eller beroendeproblematik har varit framgångsrik och nu görs satsningar för att sprida kunskap om det stöd som kan erbjudas.
- Anhörigstödet har utvecklats bl a genom erbjudande av samtalsstöd via öppenvården Omtanken. Inom de verksamheter som omfattas av LSS har former för anhörigsamtal tagits fram och testats.
- Utveckling för att stärka socialtjänstens arbete kring våld i nära relationer utifrån Socialnämndens handlingsplan. Bland annat genomfördes hösten 2018 en tvådagarsutbildning för samtliga handläggare vid socialkontoret.

- Socialnämndens reviderade prognos för det samlade behovet av lokalresurser visar på behov av fortsatt utveckling av boendelösningar inom kommunen.

Bedömning av måluppfyllelse;

Bedömningen för målet är 2 – ”*Inte helt uppnått, är på väg*”. Utveckling av verksamhet och kvalitet samt former för uppföljning av metoder och arbetssätt sker och kan fortsatt utvecklas. Stärkt inriktning mot självständighet samt tidiga insatser i öppenvård på hemmaplan är grundpelare i den fortsatta utvecklingen. Arbetet avgörs till stor del av hur kommunen utvecklar användningen av bostadslösningar framöver.

Mål 5) Effektivt resursutnyttjande

Socialtjänsten möter medborgarnas behov genom samordnade och resurseffektiva insatser i samverkan med andra.

Händelser och aktiviteter i riktning mot målet;

- Boendesamordnare- och boendelots med uppdrag att praktiskt stödja personer i hemlöshet har möjliggjort att fler personer hittat egna boendelösningar. Arbetet har varit framgångsrikt.
- Genomförande av beslut om kostnadsreduceringar i budget 2017-19, bland annat genom utveckla tjänster och se över hyresprinciper för särskilt boende och bostad med särskild service LSS.
- Stärkta insatser i öppenvården för barn och unga samt deras familjer samt för vuxna i behov av stöd bidrar till att fler får stöd från socialtjänsten på hemmaplan och att köp av externa insatser i stor utsträckning kan undvikas.

Bedömning av måluppfyllelse;

Bedömningen för målet är 1 – ”*Uppnått*”. Nämnden bedriver ett aktivt arbete i enlighet med tidigare beslut att pröva möjliga effektiviseringar av uppdrag och utbud med bibehållen eller högre kvalitet i fokus. De förflyttningar som gjorts under perioden innebär faktiska förbättringar varav en högre måluppfyllelse bedöms föreligga. Arbetet med att sänka kostnaderna och utveckla tjänsterna så kostnadsökningar kan förebyggas fortsätter.

4. Verksamhetsmått

Verksamhetsmått i sin helhet redovisas i bilaga 3. Nedan redovisas och kommenteras ett urval som svarar för stora kostnader i Socialnämndens budget och/eller har störst påverkan på det ekonomiska resultatet.

Äldreomsorg

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	Avvik	Budget	2018	2017	2016	2015	2014
Äldreomsorg							
Hemtjänst, utförda timmar	12 723	158 500	171 223	156 156	140 171	135 150	116 259
Summa särskilt boende platser, årspl.	2	197	198,8	193	191	190	185

- Såväl antalet brukare med hemtjänst som den genomsnittliga tiden per brukare har ökat. Antalet hjälptagare i genomsnitt per månad var 447 personer och den genomsnittliga tiden per brukare och månad uppgick till 31,9 timmar. En fortsatt ökning av personer med sjukdomsdiagnoser (ej åldersrelaterade, t ex MS, ALS, Parkinson) ofta i behov av omvårdnadsinsatser med dubbelbemanning konstateras. Socialkontoret noterar även en förändring av problembilder hos yngre äldre med alkoholrelaterade problem och bostadslöshet.
- Behovet av platser i särskilt boende var något högre än förväntat. Volymutfallet för platser i särskilt boende (inklusive korttidsboende och platser på sjukhus för medicinskt utskrivningsklara) uppgick till 198,8 platser. 26 ansökningar om plats i särskilt boende från personer boende i andra kommuner inkom under året.

Insatser till personer med funktionsnedsättning

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	Avvik	Budget	2018	2017	2016	2015	2014
Insatser till personer med funktionsnedsättning							
Summa gruppboende internt och externt, årspl.	-3	106	103	102	103	103	100
S:a daglig verksamhet internt och externt, årspl.	-5	112	107	108	109	106,1	101
Personlig assistans, timmar internt och externt	16 917	62 000	78 917	58 370	49 660	40 028	55 782
Boendestöd, timmar internt och externt	3 648	12 141	15 789	12 547	8 480	11 931	13 247

- Volymutfallet för bostad med särskild service/gruppboende har något lägre än förväntat, 103 platser. Avvikelsen beror på flera orsaker där bl a att några personer flyttat till ordinärt boende med stöd i boendet som ett led i ökad självständighet vilket samtidigt frigjort platser för personer med behov av boendeformen bostad med särskild service. Likaså har antalet platser i daglig verksamhet varit något lägre än förväntat.
- Antalet timmar i personlig assistans har ökat där fler personer med assistans

tillkommit där någon haft mycket omfattande behov. En genomlysning av beviljade insatser har genomförts under året.

- Även volymerna för boendestöd har ökat. Inriktningen är att aktivt och målinriktat ge stöd till individens självständighet.

Individ- och familjeomsorg

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	Avvik	Budget	2018	2017	2016	2015	2014
Individ- och familjeomsorg							
Försörjningsstöd/ek bistånd, antal hushåll	-5	135	130	115	111	130	..
Missbruksvård behandlingshem, årspl.	1	2	3	6	7	2	1
Boende vuxna missbruk, årspl.	-3	9	6	9	11	12	5
Institutionsvård barn och unga, årspl.	-2	6	4	6	4	4	4
Familjehemsvård barn och unga, årspl.	-3	17	14	14	16	16	16
Familjehem/jourhem barn och unga, externt	4	6	10	3	3	4	2

** För åren t.o.m. 2015 har tidigare antalet hushåll inkl. flyktinghushåll redovisats.
För år 2014 saknas uppgift om antal hushåll exkl. flyktinghushåll.

- Jämfört med föregående år noteras en ökning av antalet hushåll med försörjningsstöd där i genomsnitt 130 hushåll per månad uppbar försörjningsstöd (ekonomiskt bistånd). Volymförändringen är delvis förväntad i och att nyanlända successivt skrivs ut från etableringen. En ökning är även relaterad till betydande inflyttning till tillfälliga boendeformer i kommunen. Också kostnaden per bidragshushåll har ökat vilket bl a beror på fler större hushåll än tidigare, högre hyresnivåer mm.
- En fortsatt inriktning mot insatser i öppenvård för personer med missbruk har medfört att behoven i hög utsträckning än tidigare kunnat mötas på hemmaplan. Två personer vårdades under året enligt LVM (Lagen om vård av missbrukare i vissa fall).
- Antalet anmälningar om barn som riskerar att fara illa fortsatte att öka även 2018. Ärendeflödet har i hög utsträckning tillgodosetts inom den interna öppenvården.
- Antalet institutionsvård årsplatser har varit lägre än budget. Antalet barn och ungdomar på institution har ökat men den genomsnittliga placeringstiden har varit kortare än föregående år. Antalet placerade barn i familjehem ligger i nivå med budget men kostnaderna per placering har varit högre. Stora svårigheter har funnits med att kontraktera familjehem i egen regi. De familjehem som funnits att tillgå har till största delen varit konsulentstödda och därmed förenade med en högre kostnad.

5. Årets resultat

Socialnämndens nettobudget för 2018 var 531,9 mkr (netto). För året redovisas ett negativt ekonomiskt resultat om ca 5,6 mkr. Resultatet försämras med 1,2 mkr med avseende på kostnader för riktade satsningar 2017-18 där nämnden enligt direktiven får gå med motsvarande underskott. Högre intäkter om ca 19,3 mkr har inkommit under året framförallt avseende statsbidrag för flyktingmottagandet.

Den politiska verksamheten inom Socialnämnden bär ett resultat i nivå med budget.

Övergripande ledning och administration socialkontor bär högre kostnader för personal- inkl. inhyrning av tillfällig personal/konsultkostnader. Här redovisas även till stor del de kostnader för riktade satsningar där nämnden får gå med motsvarande underskott.

Kostnaderna för äldreomsorg överstiger budget till följd av högre volymutfall för hemtjänst och särskilt boende. Antalet korttidsplatser samt platser med särskild inriktning (bl a psykiatri) har varit fler och dessa är förenade med en högre dygnskostnad än övriga platsbyråer. Kostnaderna för hemtjänst påverkas av att en högre andel utförda timmar hos externa utförare samt högre andel omvårdnadstimmar i förhållande till budgetantagandet. Högre avgiftsintäkter än budgeterat förbättrar resultatet något för området.

Resultatet insatser till personer med funktionsnedsättning är sammantaget positivt. Volymutfallet för bostad med särskild service och daglig verksamhet har varit lägre än budget samtidigt som personlig assistans har varit högre. Retroaktiva intäkter från Försäkringskassan för assistansersättning förbättrar resultatet.

Individ- och familjeomsorg har volym- och därmed kostnadsavvikelser inom flera insatsområden. Kostnaderna för insatser till vuxna bl a boendestöd och tillfälligt boende har varit högre än förväntat. Med anledning av det ökande ärendeflödet inom den sociala barn och ungdomsvården har kontoret behövt förstärkas med inhyrd personal, allt för att upprätthålla rättssäkerheten. Detta har påverkat kostnaderna för ledning och administration negativt. För mottagandet av ensamkommande och nyanlända har samtidigt kostnaderna varit lägre än statsbidraget. Genom aktiva och löpande insatser har kostnaderna kunnat sänkas bl a genom avveckling av HVB (Sundsgården), utslussning till boende mm.

Budget för 2018 förutsatte förändringar inom uppdraget med förväntad ekonomisk effekt i termer av sänkta kostnader 2018 om sammantaget 3 mkr. Åtgärderna avser fyra områden - strukturerad sysselsättning i kommunen (istället för köp av externa platser), ökad självständighet till eget boende för personer med

funktionsnedsättning, stärkt stöd till personer i hemlöshet med målsättningen självständigt boende och översyn av avtal/köp av verksamhet. Inom samtliga fyra områden har aktiviteter och förändringsprocesser pågående med förväntad ekonomisk effekt i nivå med budgetåtagandet genomförts.

Socialnämnden har 2018 tagit del av de av Kommunfullmäktige beslutade medlen för riktade satsningar 2017-18 (totalt 2.040 tkr) med avseende på utveckling av det förebyggande arbetet kring ungdomar (tillfällig utökning med två fältassistenter), välfärdsteknik för äldre och samordnat stöd till personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (projekt "NP-teamet" med tillfällig utökning med en LSS-handläggare). Samtliga satsningsområden har genomförts som planerat under året.

Kostnader förtroendevalda

Totalt har under året 1.060 tkr utbetalats i ersättningar/arvoden till förtroendevalda i Socialnämnden och dess utskott.

(tkr)	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Avvik
Ersättningar till förtroendevalda	959	955	998	43
Övriga kostnader nämnden *)	43	101	62	-40
Summa:	1 002	1 056	1 060	3

*) exkl kostnader för tjänstemannastöd, t ex nämndsekreterare.

6. Investeringar

Investeringsbudget uppgick till 1.950 tkr för dels lokalanpassningar för oförutsedda brukarbehov och dels för välfärdsteknik, digitalisering och teknikstöd.

34 tkr har under året ianspråktagits för brukaranpassning vid en gruppbostad. Investeringsmedlen för IT-investeringar har inte använts då nämnden under året erhöll 870 tkr i statsbidrag för välfärdsteknik vilka tillsammans med 700 tkr från Kommunfullmäktiges framtidsmedel använts för planerade digitaliseringsaktiviteter.

Investeringar tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Brukanpassningar	34	300	266
Administrativ IT	0	1 650	1 650
Summa	34	1 950	1 916

Digitalisering och teknikutveckling

Arbete med att ta fram en digitaliseringsstrategi för socialtjänsten har fortgått under året i samarbete med kommunledningskontorets enhet ”Digitalisering och service” där medarbetare från såväl socialkontoret som utförare har medverkat.

Detta har genomförts under året;

- Installation av fastighetsnät vid Kullen samt av wifi på Stockbygården.
- Digital signering av ordförandebeslut.
- Förberedelse av omställning till den digitala arbetsplatsen med bl a inköp av ett större antal datorer.
- Ipads för äldre i eget boende som stöd för ökad trygghet och självständighet – pilotförsök (därefter beslut om permanentning).
- Ipads för personer med funktionsnedsättning som stöd för ökad trygghet och självständighet – pilotförsök (därefter beslut om permanentning).
- Förberedelse inför försök med ”taligenkänning” (digital diktafon) som digitalt stöd för socialsekreterare i syfte att effektivisera dokumentationsprocessen.
- Förstudie/processkartläggning avseende automatisering av försörjningsstöd

Utredning har genomförts inför beslut om eventuellt införande av natttillsyn med digital teknik. Införande inväntar ny teknik inom området (ett armband som varnar vid avvikelser såsom t ex fall).

Oförutsedda brukarbehov

Reserverade medel för anpassning av lokaler, t ex tillgänglighetsanpassning utgående från brukares behov. Under året har en ramp uppförts på en gruppbostad.

7. Framåtblick

Från 2019 verkar en ny Socialnämnd vilken under året kommer att besluta i fråga om politiska mål och verksamhetsplan för kommande mandatperiod.

I förhållande till beslutad budget och verksamhetsplan noteras avvikelser inom ett par områden vilka kommer att få bäring på 2019. Ombyggnationen av Ekgården kommer under året medföra en successiv evakuering av de boende där ombyggnaden beräknas vara helt klar 2020. Vidare ska de personer som idag finns i Lugnets LSS-verksamhet erbjudas beviljade insatser hos annan utförare.

Bland många områden för Socialnämndens fortsatta fokus under och mot slutet av planeringsperioden kan särskilt nämnas;

- En växande kommun. Antalet invånare ökar vilket leder att fler behöver få tillgång till socialtjänstens insatser.
- En åldrande befolkning. Antalet äldre över 80 år väntas öka snabbare än invånarantalet totalt. Detta leder till behov av ytterligare äldreboenden samt utbyggnad av andra insatser bl a hemtjänst och demensdagvård.
- Integrationsfokus. När den statligt finansierade etableringsperioden avslutas behöver flera ytterligare stöd för att nå egen försörjning. Stödet intensifieras under etableringsfasen och samverkan sker med övriga delar av kommunen samt med andra, såväl offentliga som ideella aktörer.
- Utveckling av arbetsätt och tjänsteutbud. Fortsatt utveckling av socialtjänstens arbetsmetoder och tjänster för att kunna genomföra tidiga, individuellt anpassade insatser till olika målgrupper inom nämndens olika verksamhetsområden.
- Kostnadseffektiva insatser. Arbete kring bostäder och lokaler stärks för att kunna genomföra hemmaplanslösningar för en ökad självständighet och kostnadseffektiva insatser gällande flera av nämndens målgrupper.

Bilagor:

1. Resultat 2018, Socialnämnden
2. Verksamhetens utfall och resultat, Socialnämnden
3. Verksamhetsmått 2018, Socialnämnden

Bilaga 1

Resultat 2018, Socialnämnden

(tkr, inkl interna transaktioner)	Utfall 2017	Avvik 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Avvik 2018
Summa externa intäkter	97 318	92	96 660	115 204	18 544
-varav statsbidrag	52 415	-1 310	50 324	61 148	10 824
Summa interna intäkter	-43	-43	0	771	771
-varav driftsersättningar	0	0	0	144	144
-varav lokalhyresersättning / intern hyresintäkt	-43	-43	0	0	0
Summa Intäkter	97 276	50	96 660	115 974	19 314
Personalkostnader inkl po	-52 911	3 922	-77 663	-63 742	13 921
Lokalhyra intern	-19 850	-1 155	-18 146	-22 664	-4 518
Lokalhyra extern	-2 402	1 173	-9 103	-3 423	5 680
Övriga externa kostnader	-42 950	80 342	-36 458	-50 656	-14 198
Driftsersättning	-250 730	-2 385	-258 542	-259 217	-675
-varav driftsersättningar	-215 778	-2 747	-223 534	-221 966	1 568
-varav lokalhyresersättning	-34 953	362	-35 008	-37 251	-2 243
Övriga interna kostnader	-407	672	1 954	-1 710	-3 664
Köp av huvudverksamhet	-235 793	-81 292	-227 076	-249 147	-22 071
Avskrivningar o internränta	-2 722	-17	-3 491	-2 861	630
Summa Kostnader	-607 765	1 260	-628 525	-653 420	-24 895
Nettokostnad	-510 489	1 310	-531 865	-537 446	-5 581

Bilaga 2

Verksamhetens utfall och resultat 2018, Socialnämnden

tkr	Utfall 2017	Budget helår			Utfall helår			Avvikelse netto
	netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	
TOTALT	-510 490	96 660	-628 524	-531 864	115 974	-653 419	-537 445	-5 581
Socialnämnd	-1 002		-1 060	-1 060		-1 024	-1 024	36
Äldreomsorg								
Ledning och adm*	-4 336		-5 077	-5 077	132	-7 117	-6 985	-1 908
Hemtjänst	-73 465	7 138	-81 288	-74 150	10 838	-90 764	-79 926	-5 776
Korttids/växelvård	-4 426	612	-2 270	-1 658	600	-5 755	-5 154	-3 497
Särskilt boende	-132 795	32 306	-171 208	-138 902	30 902	-168 616	-137 714	1 187
Förebyggande verksamhet	-3 950		-3 624	-3 624		-3 827	-3 827	-204
	-218 971			-223 410			-233 607	-10 198
Ins. t pers med funktionsneds.								
Ledning och adm*	-5 918	684	-7 613	-6 929	1 479	-7 424	-5 945	984
Boende	-116 799	3 781	-124 605	-120 825	3 726	-124 672	-120 946	-121
Personlig assistans	-17 255	509	-19 385	-18 876	133	-23 235	-23 102	-4 227
LASS	-8 155	3 147	-9 633	-6 486	4 894	-7 437	-2 543	3 943
Daglig verksamhet	-40 721	820	-40 658	-39 838	1 791	-40 864	-39 073	765
Korttidsvistelse	-7 833	255	-9 962	-9 707	239	-10 073	-9 833	-126
Korttidsstillsyn	-1 854	55	-2 331	-2 276	16	-1 802	-1 786	491
Övriga insatser	-4 246	0	-4 580	-4 580	6	-4 807	-4 802	-222
	-202 783			-209 516			-208 030	1 486
Individ- och familjeomsorg								
Ledning och adm vuxna	-8 309		-9 800	-9 800	25	-11 243	-11 218	-1 418
Missbruksvård	-4 138	221	-5 917	-5 696	461	-7 581	-7 120	-1 425
Övrig vuxenvård	-8 733	550	-10 610	-10 061	817	-12 118	-11 301	-1 240
Ekonomiskt bistånd	-12 052	262	-15 170	-14 908	14	-14 321	-14 307	601
Ledning och adm BoU	-11 046	439	-11 768	-11 329	730	-14 465	-13 734	-2 405
Insatser barn- och unga	-22 506	1 413	-28 582	-27 169	1 419	-28 208	-26 788	380
	-66 783			-78 962			-84 468	-5 507
Flyktmottagande								
Ensamkommande barn och unga	-7 529	29 459	-33 750	-4 291	31 497	-31 843	-346	3 945
Nyanlända invandrare	1 847	14 860	-14 856	4	24 607	-17 367	7 240	7 236
	-5 682			-4 287			6 895	11 182
Socialkontor								
Ledning och adm socialkontor	-15 269	150	-14 780	-14 630	1 648	-18 858	-17 210	-2 580
	-15 269			-14 630			-17 210	-2 580

* Enheten för personer med funktionsnedsättning bildades 2018-04-01 och fördelningen av 2017 års nettokostnader mellan äldreomsorg och insatser till personer med funktionsnedsättning bygger på 2018 års budgetfördelning för ledning och administration.

Bilaga 3

Verksamhetsmätt 2018, Socialnämnden

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	Avvik	Budget	2018	2017	2016	2015	2014
Äldreomsorg							
Hemtjänst, utförda timmar	12 722	158 500	171 222	156 156	140 171	135 150	116 259
Platser i särskilt boende i Ekerö	-12	188	176	171	169	165	162
Kullen, årspl.	-3	80	77	77	79	79	78
Ekgården, årspl.	-6	59	54	53	53	55	53
Färingsöhemmet, årspl.	0	0	0	14	37	31	30
Söderströmsgården	-4	49	45	27			
Medicinskt färdigbehandlade, årspl.	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1
Externt köpta platser särskilt boende, årspl.	6	8	14	13	13	15	12
Korttidsboende externt och internt, årspl.	8	1	9	9	8	9	10
Summa särskilt boende platser, årspl.	2	197	198,8	193	191	190	185
Externt köpt dagvård dementa, årspl.	0	0	0	0	0	1	0
Insatser till personer med funktionsnedsättning							
Gruppboende vuxna internt; årspl.	1	55	56	55	55	56	55
Gruppboende vuxna externt; årspl.	-4	51	47	48	48	47	45
Summa gruppboende internt och externt, årspl.	-3	106	103	102	103	103	100
Daglig verksamhet interna platser, årspl.	-2	67	65	67	67	68	63
Daglig verksamhet externa platser, årspl.	-2	45	43	40	42	39	38
S:a daglig verksamhet intern och externt, årspl.	-5	112	107	108	109	106,1	101
Personlig assistans, timmar internt och externt	16 917	62 000	78 917	58 370	49 660	40 028	55 782
Ledsagarservice, timmar internt	-1 109	2 500	1 391	2 174	2 642	3 173	2 735
Avlösarservice, timmar internt	83	3 900	3 983	3 775	3 099	3 926	4 317
Boendestöd, timmar internt och externt *	7 974	3 141	11 115	3 598	2 280	3 361	4 369
Korttidsvistelse barn och vuxna internt, årspl.	0	24	24	21	..	..	..
Korttidsvistelse barn och vuxna externt, årspl.	-2	12	10	10	10	10	12
Korttidstillsyn internt, årspl.	3	7	10	9	6	1	6
Korttidstillsyn externt, årspl.	-3	5	2	2	2	4	
Individ- och familjeomsorg, vuxna							
Försörjningsstöd/ek bistånd, antal hushåll **	-5	135	130	115	111	130	..
Missbruk							
Missbruksvård behandlingshem, årspl.	1	2	3	6	7	2	1
Familjehem missbruk, årspl.	0	0	0	0	0	1	1
Boende vuxna missbruk, årspl.	-3	9	6	9	11	12	5
Strukturerad öppenvård missbruk, årspl.	0	0	0	0	0	1	0
Kontaktperson missbruk	-1	1	0	1	1	2	2
Socialpsykiatri							
Kontaktperson psykiatri	-2	9	8	9	7	14	14
Boende/Behandlingshem socialpsykiatri, årspl	-5	6	1	5	6	14	13
Sysselsättning	-4	15	11	16	14	14	15
Boendestöd, timmar internt och externt *	-4 326	9 000	4 674	8 949	6 200	8 570	8 878
Individ- och familjeomsorg, barn o unga							
Institutionsvård, årspl.	-2	6	4	6	4	4	4
Familjehemsvård, årspl.	-3	17	14	14	16	16	16
Familjehem/jourhem externt	4	6	10	3	3	4	2
Öppenvård - Särskild kvalificerad kontaktperson	-1	1	0	0	0	0	0
Öppenvård - Personligt stöd externt	6	3	9	3	1	2	3
Öppenvård - Sysselsättning/social träning	0	0	0	0	0	0	0
Öppenvård - Strukturerad vård och behandling	-1	2	1	1	2	2	2
Öppenvård - Stödboende vård och behandling	0	1	1	2	2	2	0
Kontaktfamiljer och kontaktpersoner, årspl.	-3	11	8	9	10	10	9
* Under 2018 har en organisationsförändring genomförts vilket medför att fördelningen av timmarna för boendestöd har ökat under insatser till personer med funktionsnedsättning och minskat under socialpsykiatri.							
** För åren t.o.m. 2015 har tidigare antalet hushåll inkl. flyktinghushåll redovisats. För år 2014 saknas uppgift om antal hushåll exkl. flyktinghushåll.							